

g. Volk

MLADIKA

DRUŽINSKI LIST S PODOBAMI

XIX. LETNIK

1938

UREDIL JOŽE POGAČNIK
IZDALA IN ZALOŽILA DRUŽBA
SVETEGA MOHORJA V CELJU

42002

030025615

NATISNILA MOHORJEVA TISKARNA, R. Z. Z O. Z., V CELJU
(FRAN MILAVEC, CELJE)

VSEBINA

LEPA POLJANA

Pesmi

Borc Lado:	Ježušček	15
Cukale Jože:	Božično pismo	10
	Jož, kakor cvet	245
	Jetnik	266
Čampa Ivan:	Ob nekem godu	51
	Romarjev vzdih	134
	Večer	458
Dular Jože:	Iskanje	13
	Večerna pot	99
	Kmetova molitev	105
	Pomlad	105
Koritnik Griša:	Nebeški lovec	253
Kolman Emanuel:	Ob slovesu	185
	Ob svitu	577
Samec Janko:	Tiskarna	51
	Vojaki	99
	Izčisti me	99
	R. I. P.	136
	Otroku z majhuo punčko	140
	Po beli cesti grem	177
	Človeka iščem	288
	Soneti o Nedi	369
Sejavec Venceslav:	Pred prazno hišo	145
	Ko snegovi skopnijo	145
	Zdaj se osipa življenje	337
Štanek Leopold:	Trije blagoslovi Slovenskih goric	134
	Nekoč bilo je	169
	Učitelj izprašuje	210
	Izseljenec	215
	Vozni red	224
	Dekle in Marija	251
	Poet umira	266
	O kresu	301
	Uspavanka	373
	Povest o zemlji	386
	Pesem	417
Šonc Viktor:	Veter	66
	Polnoč	465

Skrjanec Vid:	Pravljica	20
	Moji dnevi	20
	Breskve	169
	Rdeča luč za kostanjem	217
	Borovci in bratje	417
Umnik Stanko:	Mir	170
Vodnik Anton:	Moj Bog	248
	Pesem o rožah	259
Žitnik Vinko:	Zimska pesem	49
	Zimski opoj	51
	Na poti ljubezni	99
	Jesenski pastel	448

Leposlovni spisi

Ambrožič Joško:	Rdeči plašč	14
Bevk France:	Umiranje	246
Cajnkvar Stanko:	Moj svet	127
	Šolski izleti	381
Dular Jože:	Izgubljeni sin	210
	Posmrtninsko zavarovanje	418
Husova Mara:	Blagoslovitev	173
Jalen Janez:	Koluti	104
Karaljičev Angel:	Zgodba o lakomni ščuki	386
Kunstelj France:	Dolči	11
	Po martinčke	414
Likovič Joža:	Božji lesec	15
	Zvonovi sv. Jožefa	98
	Plesnivi cekini	135
	Hudiču zapisan	217
	Svetinje se obiskujejo	328
	Bela kača	426
	Večnik na Jezerišču	456
Magajna Bogomir:	Legenda o Petrovski Mariji	369
Pelin Elin:	Na brazdah	385
Plestenjak Jan:	Odrešenje	8
	Težka vest	141
	Herodeži	248
Rožencvet Janez:	Kupola sv. Gvdencija	50
	Glava viteza Grabeža	169
	Povest z naukom	260

Ruska narodna:	Začarana žaba	61
Sever Sonja:	Čarodejni cvet	52
	Čarobni zaliv	289
Stojanova Cveta:	Zbegano gnezdo 1, 41, 81, 121, 161, 201, 241, 281, 321, 361, 401,	441
Vovk Joža:	Kozarec krvi	46
	Križev pot	88
Winkler Venceslav:	Katra se vrača	90
	Drejc iz Ograde	330
Zorec Ivan:	V nove zarje 21, 64, 95, 136, 180, 214, 251, 302, 334, 378,	449
Žitnik Vinko:	Srečanja s smrtjo	408

Poljudni spisi

Grzetič Lojze:	Na Švajca visoke gore 220, 262, 304	341
Kranjec Silvo:	Štirinajst dni po Bolgariji 255, 297, 357, 373, 421,	458
Kunaver Pavel:	V šotoru na Severnem ledenem morju	28
Snoj dr. A.:	Na razvalinah Cezareje Filipove	177
Sovre Anton:	Na sveti gori Atosu	16, 57, 100, 145

PISANO POLJE

Članki

Ahačič Marija:	Fata morgana in tečajni sij	353
Bajd Francè:	Temelji fotografije	348
Debeljak dr. Tine:	Ob razstavi praškega baroka v Pragi	307
Devetak Bojan:	Hladilne naprave	26
	Avtomatično orožje	69
	Sinji šport	108
	Bojne ladje	184
	Polarizirana svetloba pri avtomobil- skih žarometih	269
Dobida K.:	Janez in Jurij Šubic	24
	Slikar Albert Sirk	190
	K delom Borisa Kalina	434
Finžgar F. S.:	Odkup Prešernove rojstne hiše v Vrbi † Ravnatelj dr. Jože Debevec	67 427
Glonar dr. Joža:	Vseučiliška knjižnica v Ljubljani	267
Kazak Bogdan:	Ob četrtem zobljenju	225
Kruif-Tratnikova:	Leeuwenhoek, prvi lovec mikrobov 29, 72,	110
	Mikrobi nastajajo iz mikrobov 188, 230, 273,	312
Lenčič dr. Joža:	Msgr. Josip Abram	310
Moder Anton:	Začarani krog	106
	Kako stenice pikajo	186
	Mamut	227
Steska Viktor:	Slika objokovanja Kristusovega v Apačah na Koroškem	392
Šašelj I.:	Slovenski pregovori in reki	271
Šonc Viktor:	Dom invalidov v Parizu	150
Vodnik France:	Slovensko leposlovje v letih 1918 do 1938	388, 428, 466
Wester Josip:	Anton Umek Okiški	346

Zalaznik Albin:	Lord Horatio Nelson, največji angle- ški mornar	152
	Singapur	391
Zemljak Jože:	Vuk Štefanović Karadžić	68

Nove knjige

Barclay Florence:	Rožni venec (V. Smolej)	192
Bessieres Albert:	Puščava bo cvetela (V. S.)	394
Brecelj dr. A.:	Ob viru življenja (Dr. Grafenauer)	232
Cankar Ivan:	Jernej szolgalegény és az ő igazsága. — Miaszna Marko és Mátyas király (V. N.)	193
Cajnkár Stanko:	Potopljeni svet (F. Vodnik)	233
Coolen Anton:	Brabantski rod (V. N.)	192
Čampa Ivan:	Iz belih noči (J. P.)	154
Dixelius Hildur:	Sara Alelia (V. N.)	192
Finžgar Fr. Sal.:	Sedem postnih slik (Pavel Slapar)	192
Grčar Jakob:	Preko morij v domovino (V. S.)	33
Husova Mara:	Živa plamenica (L. Stanek)	192
Kidrič Franc:	Zgodovina slovenskega slovstva (V. Smolej)	315
Kranjec Silvo:	Med Napoleonom in Leninom	33
Kranjec Miško:	Kapitanovi (V. Smolej)	394
Lovrenčič Joža:	Legenda o Mariji in pastirci Urški (J. P.)	394
Lukman dr. Franc:	Ks.: Izbrani spisi sv. Cecilija Cipri- jana (Fr. Jaklič)	154
Magajna Bogomir:	Čudovita pravljica o Vidu in labodu Belem ptiču (V. S.)	34
Matičič Ivan:	Živi izviri (V. Novak)	112
Milčinski Fran:	Ptički brez gnezda (Viktor Smolej)	74
Möderndorfer Vinko:	Sodobna šola (A. G.)	394
Potokar Tone:	Bolgarske novele (A. B-r.)	74
Plestenjak Jan:	Bajtarji (—vič)	33
Rahmanova Alja:	Tovarna novega človeka (Ur.)	112
Solonjevič Ivan:	Bijeg iz komunističnog raja	434
Sedmak Pavle:	Kaplan Martin Čedermac (V. Smolej)	315
Sienkiewicz Henrik:	V službi Najsvetejše (J. M.)	395
Slodnjak Anton:	Frana Erjavca zbrano delo (V. Smolej)	154
Škafar I.:	Družba sv. Mohorja in Slovenska Kra- jina (V. Smolej)	193
Šilih Gustav:	Beli dvor	433
Turnšek p. Metod:	Leto božjih skrivnosti (J. P.)	233
Volc Jožef:	Podkoren (J. P.)	394
Vodnik France:	Poljske novele (Vilko Novak)	74
Zorman Ivan:	Iz Novega Sveta (J. P.)	433
Zorec Ivan:	Izgnani menihi (V. Smolej)	32
	Družinski molitvenik (F. S. F.)	32
	Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1938 (—vič)	32
	Knjige Goriške Matice za leto 1938: Ubogi zlodej, Sar- dinske novele, Dobro, bolje, najbolje, Lažnjivega ba- rona Münchhausena čudovita potovanja in doživetja po suhem in po morju (Jan Plestenjak)	33
	Življenje svetnikov (Ciril Potočnik)	75
	Sveto pismo novega zakona	75
	Slovenski pravopis (Ur.)	112

Nāše slike

(Opisi slik D. K.)

Dobida K.: Naše slike 34, 75, 113, 154, 233, 275,
316, 355, 394, 435, 470

DOM IN DRUŽINA

članki

Hafner Krista:	Pridiga o novem nauku	116
Humek Štefanija:	Pralnica v mestu in na kmetih	114
	Pralnica na kmetih	156
	Naši gostje	194
	Kuhinja praktične gospodinje	235
	Poletne obleke	276
	Kako in s čim postrežemo poleti	316
	Sadna jed	356
	Gospodinja doma	395
	Začnimo že novembra	436
Jagodič Vojko:	Otroški glas	195
Kuret Jelica:	Slikanice — vzgojno sredstvo	77
Likovič Joža:	Trije kralji	56
	Tri lučce	76
	Prvi zobček in drugo	114
	Velikonočni prazniki	155
	Lepa si, roža Marija!	193
	Za procesijo	235
	Baba luna	276
	Po počitnicah	435
Skalický Eliza:	Jopica in čepica	37
	Okras k oblekam	77
	Pletena jopica in pleteno krilo	115
	Pletena otroška obleka	157
	Deška obleka	197
	Kvačkane rokavice	237
	Torbica in pas	277
	Oblekica za deklico	317
	Okrasje za obleke	357
	Spodnja oblačila za otroka	397
	Nočna jopica	437
	Moške rokavice	470

Kuharica

(Marija Remčeva)

J u h e :

Juha iz endivije in karfijole	37
Repna juha	78
Krompir v juhi	78
Krompirjeva juha s smetano	117
Pretlačena porova juha	158
Kislična juha	198
Juha iz grahovitih luščin	237
Peteršilj v juhi	237
Juha iz repnih olupkov	278
Zdrobova juha za porodnice	318
Drobnjakova juha	358
Krompirjeva juha z mlekom	397
Juha iz svinjske glave	438
Zdrobova zelenjadna juha	471

Mesne jedi:

Kuhano goveje meso v omaki	37
Mariniran zajec	37
Jezik v sardelni omaki	38
Možganovi tolki	38
Kuhano goveje meso v pikantni omaki	78
Pražena pljuča	78
Pašteta iz kislega zelja	78
Slanik s krompirjem	158
Ocvrti slanik	158
Mesna plošča ragu	158
Jagnjetina s smetano za sladkorno bolne	158
Sesekljeni zrezki iz telečjega mesa	198
Telečja pečenka s sirom	198
Mesni vložki	278
Telečja pečenka s sirom	318
Gnjat in narastek	358
Solata iz klobase	358
Obloženi kruhki z mesnim nadevom	358
Kuhano goveje meso v kumnovi omaki	438
Pečena raca, nadevana	438
Stara raca, pečena	438
Gnjatna klobasa z jajcem	438

P r i k u h e :

Mrzla jajčna omaka	158
Krompirjevi ocvrti žličniki	198
Krompirjev puding	198
Jajčna peteršiljeva omaka	238
Fižolova omaka s peteršiljem	238
Vnešana jajca s peteršiljem	238
Omaka	238
Grahova omaka	318
Krompirjev puding	318
Ponarejena karfijola	358
Krompirjevi hlebčki	438
Korenje z oljem	471

M o č n a t e i n m l e č n e j e d i :

Krema s tolčeno smetano	38
Orehov nadev	38
Vaniljevi rogljički	38
Novoletni narastek	38
Rižev narastek z jabolki	79
Žemeljni cmok z drobnjakom	117
Žemeljni cmok s čebulo, sirom ali peteršiljem	117
špinačni narastek	117
Snežene žemlje	118
Žemlje z vinom	118
Pomarančni cmoki	118
Slaniki	118
Nadevane rezine s hrenom in sirom	158
Hitri žemljev pečnjak	158
Nadevana jajca na rezancih	158
Rezančni narastek	158
Velikonočna torta	158
Velikonočni kruh pinica	158
Krompirjev cmok	198
Obloženi kruhki z mohantom	198
Ocvirkova torta z mezgo	198
Brusnične rezine	198
Ceneni šarkelj s praškom	198
Puding za otroke	198

Peteršiljevi obloženi kruhki I.	237
Peteršiljevi obloženi kruhki II.	238
Obloženi kruhki z domačim sirom in peteršiljem	238
Sadni kruh	238
Sadni kruh na drug način	238
Ceneni šarkelj s praškom	238
Nadevane rezine s hrenom	238
Jabolčna torta	238
Rabarbarov narastek	278
Krompirjev cmok v prtiju	318
Jajčne rezine	318
Snežni hribček	318
Jagodov narastek	318
Beljakove košarice	319
Obloženi kruhki z domačim sirom	358
Kakavova torta z mezgo	358
Češpljeva torta	358
Sirova pogača	358
Sirov nadev	358
Žemeljne rezine za v julio	397
Obloženi kruhki z domačim sirom in peteršiljem	398
Sirove rezine	398
Cenena torta	458
Sirov nadev	458
Goriška torta	458
Cenena potica	471
Božična kavna torta s kremo	471
Božična torta z zarumenelimi lešniki	472
Božične prestice	472

Zelenjadne in sadne jedi:

Slani mandeljni	38
Jabolčni narastek	79
Pečena jabolka	79
Fižolova solata	118
Pečena jabolka	118
Mezga iz pomarančnih olupkov	198
Nadete pomaranče	198
Kraljevska jabolka	198
Karfijola v bešamelovi omaki	238
Mrzli jabolčni riž	238
Češnjeve rezine	278
Mešana mezga	278
Jagodova surova krema	278
Jagodov sneg	278
Mezga iz rabarbare	278
Korenje s peteršiljem	358
Zapečena jabolka	398
Krompirjeva solata z gorčico	458
Zapečena zelenjava	458
Solata iz endivije in špinače	458
Solata za zimo	458
Mezga iz grozdja in jabolk	458
Krompir s hrenom	471
Nadevan pečen krompir	471
Jabolka s kremo	471
Korenje z oljem	472

Samostojne jedi

Zapečena kaša	38
Žemeljni cmoki	38
Fižolov guljaž	78
Poljski krompir	117
Jajca v krompirjevem pireju	158

Trdo kuhana jajca s peteršiljem	238
Krompir z drobnjakom	278
Kaša z grahom	278
Beluši z grahom	278
Rabarbarov riž	278
Gobova rižota z grahom	318
Palačinke z gobami	358
Karfijolna plošča	358
Rezine paprike	397
Srbski riž	397
Gobni ragu	397
Gobe s polento	398
Srbska ohrovtova jed	398
Jajčna jed s papriko	398

Pijače:

Liker iz mareličnih koščic	318
Liker iz breskovih koščic	358

Konserviranje:

Tri vrste sadja	278
Češnjevo meso, povidelj	278
Borovnice s sladkorjem in kisom	319
Bele jedilne buče v salicilovi vodi	319
Paprika za nadevanje	319
Paprika v kisu	398

Razno:

Kako popravimo žaltave orehe	198
--	-----

ZABAVA IN ŠALA

Spodbijanje	118
Za dobro voljo	199, 238
Spretnosti iz papirja	279
Izdelki iz papirja	359, 398, 472
Anekdote in smešnice	39, 79, 119, 159, 199, 239, 279, 319, 359, 399, 459
Uganke in mreže, kdo jih razveže	40, 80, 120, 160, 200, 240, 280, 320, 360, 400, 440

SLIKE

Umetnostne slike, risbe in kipi

Bartolomiejezyk Edmund: Na polje	86
Kmet iz Jaworowa	209
Binet J.: Mornarji	363
Braun M. B.: Odrešenik	292
Alegorija vere pred cerkvijo v Kuksu	295
Pogled v vhodno dvorano praške baročne razstave: Sv. Onufrij	295
Chrostowski Stanislaw Ostoja: Gozd	208
Dabadie Henri: Bretanja	49
Dillinger Peter: Za kolodvorskim skladiščem	92
Dunin Marja: Akvarij	217
Dürer Albrecht: Melánholija	205
Edelfelt Albert: Božja služba ob morju	43
Gardowska Bogna Krasnodebska: Srne v gozdu	96
Gardowski Ludwik: Kmetica	221
Gorynska J. Wiktorja: Devica Orleanska v ječi	207
Holbein H.: Smrtni ples (Starec)	408
Smrtni ples (Kmet)	409
Smrtni ples (Skopuh)	412

Jakac Božidar:	Iz oaze v Tunisu	126	Skoczylas Wladislaw:	Krompir kopljejo	85
	Beduinski otroci v Tozeurju	127		Stari Gorjanec	87
	Staro pristanišče v Bergenu	130	Šubic Janez:	Sv. Martin ozdravlja bolnico	11
	Ulica v Bergenu	131		Kronanje Marijino	15
	Lofotski motiv	132		Studenca	21
	Slap pri Bergenu	133		Lastni portret	24
	Portret matere ministra dr. Korošca	135	Šubic Jurij:	Sama	1
	Pred mošejo v Tunisu	137		Sv. Trije kralji	5
	Zmajski most in pogled na stolnico v Ljubljani	138		Podoba gospodinje	5
	Mlada Hrvatica iz Šestin	139		Raja (Begun)	6
	Perica ob potoku	141		Raja (Junak in dete)	7
	Turjak, vas in grad	446		Pri vodnjaku	9
	Lipa v Stari vasi pri Postojni	447		Obiskovanje Marijino	45
	Ribniška mamka s suho robo	451		Par pod drevesom	54
	Ljubljanska stolnica	461		Stara mati šiva	62
Jamet Henri:	Tiho življenje	48		Pietà	123
Košir Francè:	Šahisti	55	Švabinski Maks:	Dve materi	163
	V krèmi	224	Wiszniewski K.:	Sv. Krištof	214
	Iz Zalega loga nad železniki	243	Zupan Fran:	Na Krku	380
	Selca nad Skofjo Loko	244		Marija Snežna v Slovenskih gorah	381
	ženski portret	247			
	Tihožitje	249			
Kalin Boris:	Portret	406			
	Moja žena	407			
	Splavar	415			
	Mati z otrokom	416			
	Trudna leta	417			
	P. dr. Roman Tominec	429			
	Nagrobnik pri sv. Križu v Ljubljani	430, 431			
Kolska Irena:	Sejalec	215			
Kreidolf Ernest:	Bolničarka	403			
Meissonier L. E.:	Spopad v krèmi	285			
Rambousek Ján:	Družina pouličnih pevcev	95			
Rénouard P.:	Invalidi	445			
Rondenay M.:	V Nazaretu	55			
Rossing Karel:	Melanholija	203			
Salezin Edvard:	Rohec	566			
	Portret komponista S. Koporca	567			
Sedej Maksim:	Pri zajtrku	325			
	Počitek	325			
	Na sprehodu	351			
	Portret žene	353			
	V otroški sobi	355			
	V ateljeju	340			
	Južina na travniku	345			
Sirk Albert:	Popoldne v ladjedelnici	166			
	Kristus med ribiči	167			
	Mrežo vlečejo na krov	170			
	Pristan	171			
	Gorenjka z avbo	174			
	Primorsko tihožitje	175			
	Ladje popravljajo	177			
	Igralec Danilo	185			
	Moja mati	184			
	Portret	185			
	Lastni portret	191			
	Tihožitje	371			
	Laško	370			
Silovský Vladimír:	Sankanje	97			
Steller Pawel:	Starka iz Šlezije	85			

Pokrajinske, narodopisne in druge slike

Meteora pri Kalambaki v Tesaliji	18
Cerkev in samostan Spremenjenja	19
Hladilna omara	27
Hladilna naprava	28
Ruski samostan sv. Ilija na Sveti gori	58
Pantalejmon	59
Osnutek za novo Ribičevo hišo v Vrbi	67
Ladijski protivijski top	71
Grški samostan Vatopéd	100
Samostan Vatopéd, notranje dvorišče	101
Bolgarski samostan Zograf na Sveti gori	102
Samostan Simona Petra na Sveti gori	146
Samostan Zograf, notranje dvorišče	147
Srbski samostan Hilandar na Sveti gori	148
Grški samostan Dohiar na Sveti gori	149
Grški samostan Lavra na Sveti gori	155
Napoleonov grob v cerkvi invalidskega doma v Parizu	151
Grški samostan Ivir na Sveti gori	152
Vas Baniás	178
Gora Hermon v Antilibanonu	179
Izvir Jordana	181
Baniás, skala	182
Mamut	226, 227, 228, 229
Cerkev sv. Nedelje v Sofiji	250
Mestno mineralno kopališče v Sofiji	257
Cerkev sv. Sofije v Sofiji	259
Kupola cerkve sv. Nikolaja na Mali strani v Pragi	286, 287
Pogled v Wallensteinovo palačo	289
Ulica Marije Luize in džamija Banja-baši v Sofiji	298
Spomenik carja osvoboditelja Aleksandra II. v Sofiji	300
Narodno gledališče v Sofiji	301
Cerkev sv. Aleksandra Nevskega v Sofiji	302
Kristusova podoba v Bojanski cerkvi	338
Stara cerkev v Bojanu	339
Planinska kočja Aleko na Vitoši	341
Tečajni sij	345
Karlovo	375
Bolgarska dekleta obirajo cvetje	377
Pirdöpska dekleta pri vodnjaku	378
Objokovanje Kristusovo v Apačah na Koroškem	395

Plovdiv (Bolgarija)	422
Kazanlik (Bolgarija)	425
Prelaz Šipka; nad njim vrh sv. Nikola s spomenikom	424
Spominska cerkev in samostan pod Šipko	425
Sliven	457
Carevo	459
Stolnica v Varni	463
Stamostan Aladža pri Varni	464
Kopališče v Varni	465

Fotografije in portreti

Krašovec Franc: Z drevescem domov	12
Novoletno jutro	38
Zima na Gorenjskem	47
Zasneženi potok	51
Pri delu	89
Na sirarskem trgu	115
Prva pomlad	128
Plug že čaka	145
Na prvi paši	165
K procesiji	172
Ciganov Miško	211
Vkreber	218
Kaj je tako zanimivega?	219
Soparen popoldan	245

Krašovec Franc: Za cirkusom	250
Poletni večer	251
Čakanje na hodniku	261
Študentovska ulica	264
Skrbni gospodar	285
Poletje	309
Na spreved čakajo	327
Delo v strugi	328
Pri žetvi	329
Zabavna igra	365
Berači na proščenju	384
Na živilskem trgu	395
Za mrtvih dan	405
Pri treh farah	410
Na Vse svete	411
Jesen. Sv. Primož na Jamniku nad Kropo	419
Božična drevesca prodajajo	445
Tržni dan v Celju	449
Ivje	454
Ob zasneženem potoku	455
Leeuwenhoek, lovec mikrobov	31
† msgr. Josip Abram	310
Anton Umek Okiški	347
† ravnatelj dr. Jože Debevec	427

